NORAKSTS
Lieta Nr.A42692809
A02909-10/11

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā

Rīgā 2010.gada 28.oktobrī

Administratīvā rajona tiesa
šādā sastāvā: tiesnese Inga Putra,
piedaloties atbildētājas Latvijas Republikas pusē pieaicinātās iestādes Autotransporta inspekcijas pārstāvei *I.T.*,

atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta pēc sabiedrības ar ierobežotu atbildību „BGS" (reģistrācijas Nr.40003042400) pieteikuma par Autotransporta inspekcijas vadītāja 2009.gada 21.janvāra lēmuma Nr.26 atcelšanu.

Aprakstošā daļa

[1] 2008.gada 6.novembrī Autotransporta inspekcijas Kontroles daļas Cēsu nodaļas vecākais inspektors SIA „BGS" sastādījis administratīvā pārkāpuma protokolu Nr.BA410477 *(lietas 34.lapa)* par to, ka autovadītājs *V.N.* ar uzņēmumam piederošu transportlīdzekli DAF95XF430, valsts reģistrācijas numurs */reģistrācijas numurs/* (turpmāk arī – transportlīdzeklis) un puspiekabi, valsts reģistrācijas numurs */reģistrācijas numurs/*, 2008.gada 6.novembrī veica kravas (ekskavators) pārvadājumus pa autoceļu A-1 Rīga (Baltezers – Ainaži) Igaunijas robežas 68.km Ainažu virzienā. Veicot transportlīdzekļa faktiskās masas pārbaudi ar portatīvajiem auto svariem Haenni WL 103, plates Nr.3582 un Nr.3584, tika fiksēta transportlīdzekļa faktiskā masa 48 850kg, kā arī dzenošā tilta ass slodze 13 000kg. Aprēķinot pieļaujamo kļūdu 5% apmērā, faktiskā transportlīdzekļa sastāva masa ir 46 407kg, dzenošā tilta ass slodze ir 12 350kg. Atļautā transportlīdzekļa sastāva masa ir 44 000kg un dzenošā tilta ass slodze 11 500kg. Transportlīdzekļa sastāva faktiskā masa pārsniegta par 2 407kg, dzenošā tilta ass slodze pārsniegta par 850kg.

SIA „BGS" izsniegta Lielgabarīta un smagsvara pārvadājuma atļauja Nr.1-52395/2008 transportlīdzekļa faktiskajai masai (ar kravu) 44 tonnām, t.i., 44 000kg *(lietas 38.lapa)*.

Portatīvie auto svari ir verificēti un verificēšanas sertifikāti derīgi līdz 2008.gada 11.decembrim *(lietas 95., 96.lapa)*.

Protokolā norādīts, ka SIA „BGS" pārkāpusi 2004.gada 29.jūnija Ministru kabineta noteikumu Nr.571 „Ceļu satiksmes noteikumi" (turpmāk arī – CSN) 208.punktu, 3.pielikuma 8.5.punktu un 9.3.punktu, par ko atbildība paredzēta Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa (turpmāk arī – LAPK) 149.^{33}panta astotajā daļā.

Transportlīdzekļa vadītājs *V.N.* protokolu pārkāpuma konstatēšanas vietā parakstījis.

[2] 2008.gada 26.novembrī Autotransporta inspekcijas Kontroles daļas vadītāja vietnieks izskatīja administratīvā pārkāpuma lietu Nr.11J/BA 410477 un nolēma SIA „BGS" uzlikt naudas sodu Ls 1500 apmērā. Minēto lēmumu SIA „BGS" apstrīdēja Autotransporta inspekcijā.

[3] 2009.gada 21.janvārī Autotransporta inspekcijas vadītājs pieņēma lēmumu Nr.26 (turpmāk arī – Lēmums), noraidot SIA „BGS" iesniegumu un Autotransporta inspekcijas Kontroles daļas vadītāja vietnieka 2008.gada 26.novembra lēmumu atstājot negrozītu.

Lēmumā norādīts, ka kontroles laikā konstatēts pārkāpums, jo transportlīdzekļa sastāva faktiskā masa neatbilda atļaujā norādītajai maksimālajai masai. Svēršanā izmantotie portatīvie svari atbilst tiesību normu prasībām. Uzņēmumam uzlikts minimālais iespējamais sods, līdz ar to tas atzīstams par samērīgu un atbilstošu pārkāpumam.

[4] 2009.gada 26.februārī Administratīvajā rajona tiesā saņemts SIA „BGS" (turpmāk arī – pieteicēja) pieteikums par Lēmuma atcelšanu.

Pieteicēja Lēmumu uzskata par nepamatotu turpmāk minēto argumentu dēļ.

[4.1] Pieteicēja strikti ievēro visus normatīvos aktus, kas attiecas uz kravu pārvadājumiem. Katrā individuālā gadījumā uzkraujamās kravas faktiskā masa tiek aprēķināta no datiem, kas norādīti Ceļu Satiksmes Drošības direkcijas (turpmāk arī – CSDD) izsniegtajās transportlīdzekļu reģistrācijas atļaujās. Veicot aprēķinus šajā pārvadājumā transportlīdzekļa un kravas kopējai masai bija jābūt 41 200kg. Pēc pārsvara konstatēšanas pieteicēja A/S „Autoapgāde" veica transportlīdzekļa un puspiekabes svēršanu. Tika konstatēts, ka transportlīdzekļa pašmasa ir 9 300kg, kaut gan reģistrācijas apliecībā norādīti 8 700kg. Puspiekabes pašmasa ir 11 240kg, kaut reģistrācijas apliecībā norādīts 6 700kg. Pēc šādām nesakritībām pieteicēja lūdza skaidrojumu CSDD un lūdza izsniegt sākotnējos puspiekabes dokumentus no Somijas. Pēc dokumentu saņemšanas no Somijas konstatēts, ka dokumentos norādīta puspiekabes pašmasa 9 700 kg, tas nozīmē, ka jau sākotnējo CSDD, norādot reģistrācijas apliecībā pašmasu 6 700kg, norādījusi nekorektus datus. 2008.gada 17.decembrī puspiekabei izsniegta jauna reģistrācijas apliecībā, kurā faktiskā pašmasa norādīta 11 240kg.

[4.2] Pieteicēja kravu aprēķinus veic, pamatojoties uz tiesiskās paļāvības principu, ka valsts institūcijas izsniedz pamatotus un korektus dokumentus. Šajā gadījumā tika konstatēta kļūda, un CSDD to novērsa, izsniedzot jaunu puspiekabes reģistrācijas apliecību. Kļūda radusies nevis pieteicējas, bet CSDD rīcības dēļ, tāpēc pieteicēja administratīvo sodu saņēmusi nepamatoti.

[5] 2009.gada 30.martā no Autotransporta inspekcijas (turpmāk arī – atbildētāja) Administratīvajā rajona tiesā saņemti paskaidrojumi, kuros papildus Lēmumā ietvertajai argumentācijai norādīts sekojošais.

[5.1] Lietā nav strīda, ka pārkāpums ir bijis, taču pieteicēja uzskata, ka tas radies CSDD vainas dēļ. Tomēr atbildētājai nav tiesību vērtēt CSDD izdoto dokumentu tiesiskumu.

[5.2] Lēmums ir tiesisks un pamatots, izdots, ievērojot procesuālos un formālos priekšnoteikumus, lēmumā ir norāde uz tiesību normām, lietas faktiskajiem apstākļiem un likuma prasībām. Pārkāpums ir kvalificēts pareizi un sods ir atbilstošs pārkāpumam.

[6] Uz tiesas sēdi pieteicējas pārstāvis nebija ieradies. Tiesā no pieteicējas saņemts iesniegums ar lūgumu tiesas sēdi pārcelt, jo uzņēmuma jurists noslogotības dēļ uz tiesas sēdi ierasties nevar.

Saskaņā ar LAPK 260.panta trešo daļu lietu bez personas klātbūtnes var izskatīt tikai tad, ja ir zināms, ka tai savlaicīgi paziņots par lietas izskatīšanas vietu un laiku, un ja no tās nav saņemts lūgums atlikt lietas izskatīšanu. Ja minētais lūgums ir saņemts, tiesnesis var atzīt lūgumu par pamatotu un atlikt lietas izskatīšanu.

Pieteicēja nav pievienojusi iesniegumam nekādus pierādījumus iesniegumā norādītajiem apstākļiem, kuru dēļ nav iespējams ierasties uz lietas izskatīšanu. Turklāt juridiskai personai ir lielāka iespēja savu interešu aizstāvībai pilnvarot uz tiesas sēdi ne tikai juristu, bet jebkuru citu darbinieku vai speciālistu konkrētajā jomā, kā arī pieteicējas intereses tiesā var pārstāvēt komercsabiedrības valde.

Tiesa, ņemot vērā atbildētājas pārstāves viedokli un lietā konstatēto, atzīst lūgumu par nepamatotu un secina, ka nepastāv nekādi šķēršļi lietas izskatīšanai bez pieteicējas klātbūtnes, līdz ar to nav pamata lietas atlikšanai. Tiesa nolemj lietu izskatīt bez pieteicējas klātbūtnes.

[7] Tiesas sēdē atbildētājas pārstāve pieteikumu neatzina uz Lēmumā un paskaidrojumos norādīto argumentu pamata. Papildus paskaidroja, ka pārkāpuma konstatēšana notiek tikai un vienīgi ar svēršanas metodi, nevis dokumentu pārbaudi. Konkrētajā gadījumā pat tad, ja pārbaudes brīdī būtu zināms vai varētu noskaidrot, ka transportlīdzekļa masa neatbilst CSDD dokumentos norādītajam, tad jebkurā gadījumā pieteicējam izsniegtā atļauja 44 tonnu pārvadāšanai neatbilda faktiskajai situācijai un transportlīdzekļa kopējai faktiskai masai. Ja pieteicēja savlaicīgi būtu konstatējusi kļūdas vai darījusi visu, lai tādas kļūdas nerastos, tad būtu saņēmusi atļauju 46 tonnu pārvadāšanai. Tas nozīmē, ka pārkāpums nav atkarīgs tikai no transportlīdzekļa kopējās masas pārsvara, bet gan vairāk no tā, vai transportlīdzekļa kopējā masa ar kravu atbilst izsniegtajai atļaujai. Iestāde piekrīt, ka konkrētajā situācijā pieteicējai ir grozāms soda mērs no naudas soda Ls 1500 apmērā uz Ls 400 apmērā.

Motīvu daļa

[8] Tiesa, uzklausot atbildētājas pārstāves paskaidrojumus un izvērtējot lietā esošos pierādījumus to kopumā un savstarpējā saistībā, atzīst, ka ir grozāms pieteicējai piemērotais soda mērs, bet pārējā daļā pieteikums noraidāms.

[8] Lēmums ir pieteicējai nelabvēlīgs administratīvais akts, kas pamatots ar CSN 208.punktu un LAPK 149.^{33}panta astoto daļu.

CSN 208.punkts noteic, ka, ja kravas automobiļu, kuru pilna masa pārsniedz 3,5 t, autobusu un to piekabju, kā arī transportlīdzekļu sastāvu gabarīti ar kravu vai bez tās, ar noņemamo aprīkojumu (piemēram, iekrāvēju) vai bez tā, faktiskā masa vai ass slodze pārsniedz šo noteikumu 3.pielikumā noteiktos lielumus, atļauja braukšanai pa ceļiem jāsaņem normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā (..).

CSN 3.pielikuma „Pieļaujamie transportlīdzekļu (transportlīdzekļu sastāvu) gabarīti (ar kravu vai bez tās), faktiskā masa un ass slodze" 8.5.apakšpunkts noteic, ka transportlīdzekļu sastāviem ar puspiekabi, kas sastāv no divasu vilcēja un trīsasu puspiekabes vai trīsasu vilcēja un divasu vai trīsasu puspiekabes pieļaujamā faktiskā masa ir 40 t. Savukārt 9.3.apakšpunkts noteic, ka pieļaujamā vienass tilta slodze dzenošajam tiltam ir 11,5 t.

.

LAPK 149.[33]panta astotā daļa *(redakcija, kas bija spēkā pārkāpuma izdarīšanas laikā)* noteica atbildību kravas pārvadātājam vai nosūtītājam – juridiskajai personai – no tūkstoš piecsimt līdz trim tūkstošiem latu par kravas pārvadāšanu bez noteiktā kārtībā izsniegtas atļaujas, pārsniedzot noteikto transportlīdzekļa (transportlīdzekļu sastāva) pieļaujamo faktisko masu no 2 līdz 4 tonnām vai ass slodzi no 0,5 tonnām līdz 1 tonnai.

Pieteicējai ir izsniegta smagsvara pārvadājuma atļauja transportlīdzekļa faktiskajai masai ar kravu 44 tonnām.

No minētajām tiesību normām izriet, ka, lai pieteicēju sauktu pie administratīvās atbildības, jākonstatē, ka pieteicēja ir sankcijā paredzētais atbildības subjekts un transportlīdzekļa faktiskā masa pārsniedz pieļaujamo no 2 līdz 4 tonnām un ass slodze pārsniedz pieļaujamo no 0,5 līdz 1 tonnai, bet pieteicējai nav noteiktā kārtībā izsniegta atļauja pārvadāt tik smagas kravas.

[9] Tiesa no lietas faktiskajiem apstākļiem kopsakarā ar tiesisko regulējumu secina, ka likumdevējs bez speciālām atļaujām pieļauj kravu pārvadājumus, ja transportlīdzekļa faktiskā masa ar kravu nepārsniedz 40 tonnas, bet slodze dzenošajam tiltam nepārsniedz 11,5 tonnas.

Konkrētajā gadījumā pieteicēja bija saņēmusi smagsvara pārvadājuma atļauju 44 tonnām, pārbaudes laikā ar svēršanas metodi tika konstatēts, ka atļaujā norādītā masa, ņemot vērā svaru pieļaujamo kļūdu, pārsniegta par 2 407,5kg, tādējādi faktiskā situācija sakrīt ar tiesību normā ietverto situāciju (pieļaujamā faktiskā masa tiek pārsniegta no 2 līdz 4 tonnām). Tāpat tika konstatēts, ka otrās ass slodze pārsniegta par 850kg, proti, atļauto 11 500kg vietā bija 12 350kg, tādējādi faktiskā situācija sakrīt ar tiesību normā ietverto situāciju (ass slodze pārsniegta no 0,5 līdz 1 tonnai).

Tiesa konstatē, ka lietā nav strīda par to, ka pieteicēja ir kravas pārvadātāja un par svēršanas precizitāti un svēršanas laikā konstatētajām neatbilstībām.

Lietā ir strīds par pieteicējas vainu konkrētā pārkāpuma pieļaušanā, proti, ir strīds par to, vai tieši pieteicēja ir vainojama un līdz ar to arī saucama pie administratīvās atbildības par pieļauto pārkāpumu.

[10] Pieteicēja norāda, ka pārkāpums pieļauts CSDD dēļ, jo tā transportlīdzekļu reģistrācijas apliecībās norādījusi nepatiesus datus.

No lietas materiāliem secināms, ka pēc pārkāpuma pieteicēja veikusi transportlīdzekļa un puspiekabes pārsvēršanu un konstatējusi, ka transportlīdzekļa faktiskā masa ir 9 300kg, nevis kā norādīts reģistrācijas apliecībā 8 700kg. Turklāt puspiekabes faktiskā masa ir 11 240 kg, nevis kā norādīts reģistrācijas apliecībā 6 700kg. Puspiekabei 2008.gada 17.decembrī izsniegta jauna reģistrācijas apliecība, kurā pašmasa norādīta 11 240kg. Pieteicēja norāda, ka tā ir tiesiski paļāvusies, ka CSDD izsniedz pamatotus un korektus dokumentus.

[11] Kā jau spriedumā iepriekš konstatēts, nav strīda par pārkāpuma faktu, proti, transportlīdzekļa faktiskā masa ar kravu pārsniedza atļaujā norādīto pieļaujamo masu. Tiesa atzīst, ka konstatētās nesakritības starp reģistrācijas apliecībās norādītajiem un pašmasas noteikšanas protokolos norādītajiem datiem ir būtiskas. Taču jāņem vērā, ka likumdevējs paredzējis pie administratīvās atbildības saukt personas par prettiesiskām darbībām vai bezdarbībām, kas izdarītas vai pieļautas arī aiz neuzmanības. Tiesas ieskatā pieteicēja varēja un tai nebija nekādu

šķēršļu pirms transportlīdzekļa reģistrēšanas CSDD veikt transportlīdzekļu faktiskās masas noteikšanu. Pieteicēja kā kravu pārvadātajā zināja un tai vajadzēja zināt, ka kravu faktiskās masas atbilstība normatīvo aktu prasībām tiek īpaši kontrolēta, turklāt par pārkāpumiem šajā jomā paredzēti īpaši bargi naudas sodi. Līdz ar to pieteicēja tāpat kā pēc pārkāpuma konstatēšanas, varēja pārkāpumu nepieļaut un veikt visas no sevis atkarīgās darbības, reģistrējot transportlīdzekli CSDD, lai būtu pārliecināta, ka dokumentos norādītie dati atbilst patiesībai un pieteicēja var būt droša par kravas svara atbilstību tiesību normu prasībām un saņemtajām atļaujām.

Pieteicēja norāda, ka tā strikti ievēro visus normatīvos aktus, un katrā individuālā gadījumā kravas faktiskā masa tiek aprēķināta individuāli. Taču pieteicēja par svara atbilstību var būt droša tikai tad, ja tā ir droša par pilnīgi visiem aprēķinos izmantotajiem datiem. Ņemot vērā, ka Latvijā, reģistrējot transportlīdzekli, CSDD nenodrošina un tai nav obligāti jāveic transportlīdzekļa svēršana, tad pieteicēja nevar paļauties uz to, ka ne pie kādiem apstākļiem CSDD izsniegtajās reģistrācijas apliecībās kļūdas nav pieļaujamas.

Tāpat tiesa vērš pieteicējas uzmanību arī uz to, ka pārkāpums izpaužas kā atļaujā norādītās masas pārsniegšana. Turklāt atļauju izsniegšanas kārtību un samaksas veikšanu par smagsvara kravu pārvadājumiem nosaka Ministru kabinets, proti, atļaujas saņemšanai jāievēro noteikta procedūra, tiesiskais regulējums paredz arī atteikuma izsniegt atļauju, tāpat samaksa nosakāma attiecībā pret transportlīdzekļa faktisko masu. No minētā tiesa secina, ka pats fakts par to, ka pieteicējas rīcībā bija CSDD reģistrācijas apliecības ar neatbilstošiem datiem, nenozīmē to, ka nav bijis pārkāpuma, jo konkrētās kravas pārvadāšanai pieteicējam būtu nepieciešama cita noteiktā kārtībā izsniegta atļauja ar lielākiem faktiskās masas parametriem.

[12] Tiesa, ņemot vērā sprieduma [11] punktā norādīto, atzīst, ka pieteicēja pārkāpumu izdarījusi aiz neuzmanības. Tiesa secina, ka pieteicējas vaina administratīvā pārkāpuma izdarīšanā pēc LAPK 149.^{33}panta astotās daļas ir pierādīta. Minētajā pantā paredzēta atbildība par kravas pārvadāšanu bez noteiktā kārtībā izsniegtas atļaujas, pārsniedzot noteikto transportlīdzekļa pieļaujamo faktisko masu no 2 līdz 4 tonnām un ass slodzi no 0,5 tonnām līdz 1 tonnai. Ar lietā esošajiem pierādījumiem – kravu pārvadājumu kontroles aktu, portatīvo auto svaru mērījumu čeku, administratīvā pārkāpuma protokolu, CSDD reģistrācijas apliecībām un pašmasas kontroles protokoliem, verificēšanas sertifikātu un pieteicējas paskaidrojumiem ir pierādīts, ka pieteicējas transportlīdzeklim, veicot kravas pārvadāšanu, konstatēta faktiskās masas pārslodze un otrās ass pārslodze, kas atbilst LAPK 149.^{33}panta astotajā daļā ietvertajam administratīvā pārkāpuma sastāvam.

[13] Tiesa atzīst, ka nav iespējams piemērot LAPK 21.pantu un atzīt pārkāpumu par maznozīmīgu, pieteicēju no administratīvās atbildības atbrīvojot, jo tiesas ieskatā likumdevēja noteikto sodu bardzība par kravu pārvadājumu noteikumu pārkāpšanu, tai skaitā bargie minimālie sodi, kurus tiesa nevar samazināt, liecina par to, ka šādi pārkāpumi pēc savas būtības nevar būt maznozīmīgi.

[14] 2009.gada 25.februārī ir stājušies spēkā 2009.gada 22.janvāra LAPK grozījumi, ar kuriem ir mainīta arī LAPK 149.^{33}panta septītā, astotā, devītā, desmitā un vienpadsmitā daļa.

LAPK 8.panta trešajā daļā noteikts, ka aktiem, kas mīkstina atbildību par administratīvajiem pārkāpumiem vai atbrīvo no tās, ir atpakaļejošs spēks, tas ir, tie attiecas arī uz pārkāpumiem, kas izdarīti pirms šo aktu izdošanas. Aktiem, kas nosaka vai pastiprina atbildību par administratīvajiem pārkāpumiem, atpakaļejoša spēka nav.

Ņemot vērā konstatētos administratīvā pārkāpuma faktiskos apstākļus, tiesa secina, ka pieteicējas izdarītais administratīvais pārkāpums atbilst LAPK 149.[33] panta astotajā daļā noteiktajam tiesiskajam sastāvam. Par šo pārkāpumu likums šobrīd paredz sodīt pārvadātāju ar naudas sodu no četrsimt līdz tūkstoš latiem, tātad pieteicējai, ņemot vērā LAPK 8.panta nosacījumus, galīgā sankcija nosakāma šajos ietvaros.

Tā kā pieteicējai ar Lēmumu bija piemērots minimālais naudas sods Ls 1500, tad tiesa secina, ka pieteicējai piemērojams LAPK 149.[33]panta astotajā daļā šobrīd paredzētais minimālais sods – naudas sods Ls 400 apmērā. Līdz ar to pieteicējai grozāms soda mērs sankcijas ietvaros no Ls 1500 uz Ls 400.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 246.-251.pantu, 289.-291.pantu un Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 8.pantu un 286.panta pirmās daļas 5.punktu, Administratīvā rajona tiesa

nosprieda

daļēji apmierināt SIA „BGS", reģistrācijas Nr.40003042400, pieteikumu par Autotransporta inspekcijas vadītāja 2009.gada 21.janvāra lēmuma Nr.26 atcelšanu.

Grozīt Autotransporta inspekcijas vadītāja 2009.gada 21.janvāra lēmumā Nr.26 noteikto soda mēru no Ls 1500 (tūkstoš piecsimt lati) uz Ls 400 (četrsimt lati) (2008.gada 6.novembra Administratīvā pārkāpuma protokols Nr.BA 410477)**,** bet pārējā daļā SIA „BGS" pieteikumu **noraidīt.**

Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā Administratīvajā apgabaltiesā divdesmit dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Administratīvās rajona tiesas Rīgas tiesu namā.

Spriedums sastādīts 2010.gada 28.oktobrī.

Tiesnese *(paraksts)* I.Putra

NORAKSTS PAREIZS
Administratīvās rajona tiesas

tiesnese_____I.Putra
Rīgā, 2010.gada 28.oktobrī